

Kuura

Seinätekstiili yksityiskotiin

Riikka Heikkinen

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Riikka Heikkinen	
Työn nimi Kuura - Seinätekstiili yksityiskotiin	
Päiväys 4.4.2012	Sivumäärä/Liitteet 42/0
Ohjaaja(t) Kaisa Klemola, Helena Kauttonen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Raija Heikkinen	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön aiheena oli kudotun seinätekstiilin suunnittelu ja valmistus yksityiskodin olohuoneeseen. Aiheen valinta oli selkeä, sillä tekijä on opinnoissaan syventynyt kudontaan. Lisähaastetta prosessiin toi asiakaslähtöinen työskentely. Tavoitteina oli antaa asiakkaalle ideoita tilan uudistamiseen sekä valmistaa sinne sopiva taidetekstiili.</p> <p>Työskentely lähti liikkeelle tilaan ja asiakkaiden toiveisiin tutustumalla. Ideoinnin tuloksena syntyneistä suunnitelmista valittiin mieleinen, jota jatkokehiteltiin. Laadun kehittelyn avulla löydettiin sopivat materiaalit, värisävyt ja sidokset teokseen. Materiaaleiksi valittiin juutti, paperinaru, puuvillalanka sekä erilaisia kangasräsyjä. Kaikki materiaalit ovat valkoisia, mutta eri sävyisiä. Tuote kudottiin, viimeisteltiin ja ripustettiin sille varattulle paikalle. Taidetekstiilissä yhdistyvät perinteinen ryijyistä tuttu nukitustekniikka ja uudenlaiset materiaalivalinnat. Tekijä teki läpi prosessin tiivistä yhteistyötä asiakkaan kanssa, jotta saavutettaisiin haluttu lopputulos.</p>	
Avainsanat Asiakastyö, kudonta, nukitus, taidetekstiili	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Riikka Heikkinen			
Title of Thesis Kuura - an Art Textile for Customer			
Date	4.4.2012	Pages/Appendices	42/0
Supervisor(s) Kaisa Klemola, Helena Kauttonen			
Client Organisation /Partners Raija Heikkinen			
<p>Abstract</p> <p>The theme of the thesis was to design and produce a woven wall textile into living room of a detached house. The theme was easy to choose, since the author has concentrated on weaving during her studies. Working with a client brought some extra challenge to the process. Besides making a piece of textile there was an objective to give some new ideas to the customer how to modernise the space.</p> <p>The project began by getting familiar with the room and the residents' expectations. The author designed some propositions and the customer chose one of them to be developed further. After quality testing the proper materials, colours and weave patterns were found. Selected materials were jute, paper yarn, cotton yarn and various rags. The product was woven, finished and hanged up to its place. This piece of textile art is a combination of traditional rug technique and modern materials. Through the whole process the author and the customer worked actively together to accomplish the best possible outcome.</p>			
<p>Keywords</p> <p>Art textile, customer work, rug technique , weaving,</p>			

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO.....	7
2 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	8
2.1 Asiakaslähtöinen työskentely	8
2.2 Ryijyistä.....	9
2.3 Työn menetelmä ja elemetit.....	11
2.4 Tavoitteet.....	12
3 OMAKOTITALO JA SEN ASUKKAAT.....	13
3.1 Omakotitalon olohuone	13
3.2 Asukkaat	17
4 SUUNNITTELU	18
4.1 Ensimmäinen asiakastapaaminen.....	18
4.2 Luonnostelu	23
4.3 Ehdotukset ja luonnoksen valinta	25
4.4 Laadun kehittäminen.....	28
5 KUTOMINEN JA VIIMESTELY.....	31
6 SEINÄTEKSTIILI JA PROSESSIN ARVIOINTI.....	33
7 POHDINTA.....	37
8 KUVALUETTELO	39
9 LÄHTEET	41
10 AINEISTOT.....	42

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheeksi valitsin seinätekstiilin suunnittelun ja valmistamisen. Tiesin jo aikaisin, että haluan opinnäytetyöni liittyvän kudontaan, koska pidän tekniikasta ja se tarjoaa mielestäni aina uusia haasteita. Minulle tarjoutui tilaisuus tehdä opinnäytetyö tilaustyönä asiakkaalle.

Kuva 1: Kevät-seinätekstiili

Yksi mieluisimmista töistä, joita olen opintojeni aikana tehnyt, on Kevät-seinätekstiili, jonka kudoin Tuote tuotantoon -opintokokonaisuuden aikana. Projekti oli antoisa, ja herätti mielenkiinnon taidetekstiilejä kohtaan. Siksi innostuin mahdollisuudesta tehdä opinnäytetyönäkin taidetekstiilin, jotta saisin syventää osaamistani tekstiilitaiteen alueella.

Seinätekstiili tulisi omakotitalon olohuoneeseen. Asiakas halusi tilaan muutoksia, joiden suunnitteluun hän pyysi minun apuani. Suunnittelen teoksen huoneen uuteen ilmeeseen sopivaksi, ja sitä varten meidän piti asiakkaan kanssa päästä yhteisymmärrykseen siitä, millainen tämä uusi ilme tulisi olemaan. Toimeksianto koostui taidetekstiilin suunnittelusta ja valmistamisesta sekä sisustussuunnitteluun perehtymisestä.

Lopputuloksena tulee olemaan taidetekstiili, jonka suunnittelussa on otettu huomioon asiakkaan toiveet. Lisäksi tilaaja saa toivomiansa ideoita ja uskallusta alkaa toteuttaa olohuoneensa ajanmukaistamista.

2 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

2.1 Asiakaslähtöinen työskentely

Olen aikaisemmin opintojeni aikana osallistunut yhteen ryhmätyönä tehtyyn asiakastyöhön. Sillon kohteena oli Puijonlaakson asukastupa, jonka visuaalisen ilmeen uudistimme. Meitä oli neljä tekstiilimuotoilun opiskelijaa, jotka suunnittelimme ja toteutimme tilaan uudet tekstiilit. Valmistimme kuusiosaisen seinätekstiilien sarjan, siihen sopivat pöytäliinat ja verhot sekä päällystimme uudeen tilaan sermit ja ilmoitustaulun.

Suurin osa meistä ei aiemmin ollut tehnyt asiakastöitä, mutta onnistuimme projektissa hyvin ja opimme kaikki paljon uutta. Vaikka asukastuvan muutos oli toimeksiantona erilainen kuin opinnäytetyöni, on siitä saaduista opeista paljon hyötyä. Nyt tiedän monia asioita tilaan tutustumisesta ja sisustuksen suunnittelemisesta, joita en aikaisemmin tiennyt. Projektissa jouduimme korjailemaan myös muutamia kokemattomuuden aiheuttamia virheitä, jotka tulevassa projektissa osaan todennäköisesti välttää. Huomasimme esimerkiksi, että mittakaava- ja värivalinnat kannattaa aina käydä varmistamassa paikan päällä, ja että tietyissä asioissa täytyy olla todella tarkka ja huolellinen.

Kuva2: Asukastuvalle tekemämme seinätekstiilisarja ja pöytäliinat

Kuva 3: Tilan verhot ja koristetyö

2.2 Ryijyistä

Kun yksityiskodissa näkee kudotun seinätekstiilin, on se omien kokemusteni mukaan useimmiten ryijy. Siksi päätin selvittää, millaisia ryijymalleja markkinoilla on tarjolla. Tarkastelin käsityöryitys Helmi Vuorelman sekä Suomen Käsityön Ystävät Oy:n valikoimia ryijyistä, joita asiakkaat voivat ostaa joko valmiina tai tarvikepaketteina.

Ryijyjen värimaalima on laidasta laitaan, kirkkaista ja heleistä väreistä aina tummanpuhuviin. Joissakin sävyjä on käytetty taidolla eloisan pinnan aikaansaamiseksi, toisissa taas on suuria tasaisia väripintoja ja kaksiulotteisia kuvioita. Kuviomaailmakin on monipuolinen. On esittäviä kuvia, abstrakteja, sekä näiden yhdistelmiä. Löytyy niin suuria kokonaisuuksia kuin tarkkoja yksityiskohtiakin. Useimpien tekstiilien kohdalla niiden suunnitteluajankohdan voi karkeasti päätellä niiden väreistä ja kuvioista, mutta poikkeuksiakin löytyy. Jopa 1900-luvun alun ryijyjen joukossa on ajattomia malleja, jotka sopisivat nykyaikaisimpiinkin koteihin.

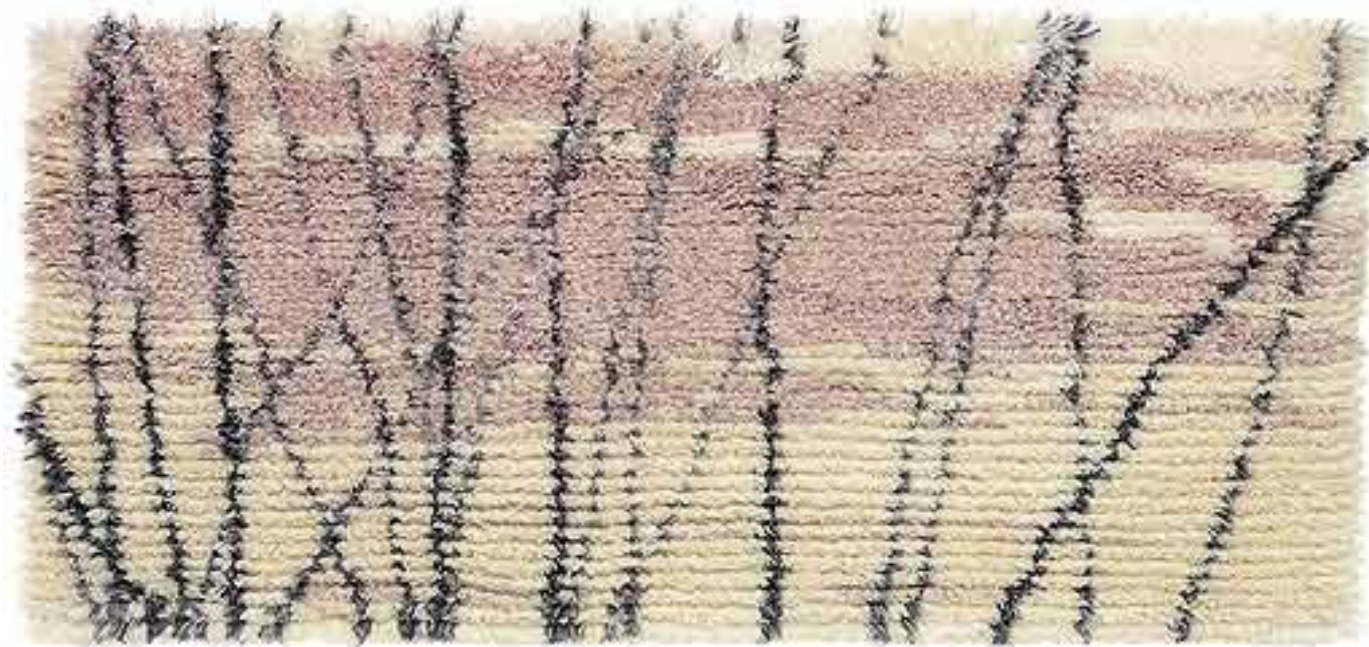
Tämän päivän ryijyt ovat siis väreiltään ja kuvioiltaan monipuolisia, ja jokaiselle varmasti löytyy mieleisensä, jos perinteisen ryijyn seinälleen haluaa. Materiaalivalikoima ryijyissä kuitenkin on suppea, sillä niissä käytetään etupäässä villalankaa. Mielestäni erilaiset ma-

Kuva 4: Eva Mannerheim-Sparren Huntu-ryijy vuodelta 1906

teriaalivalinnat olisivat hyvä tapa uudistaa ryijyn ilmettä ja tehdä se sopivammaksi useampiin koteihin.

Itse näkisin mielelläni keveämpiä ja ilmavampia ryijyjä villalankaryijyjen rinnalla. Perinteiset ryijyt voivat välillä olla hyvinkin raskaita ja ”tunkkaisia”, varsinkin jos ne ovat tiheänukkaisia ja vahvan värisiä. Ties kuinka paljon ryijy kasvattaisi suosiotaan, jos kuluttajat saisivat nähdä uudenlaisia ja innovatiivisia ryijyjä.

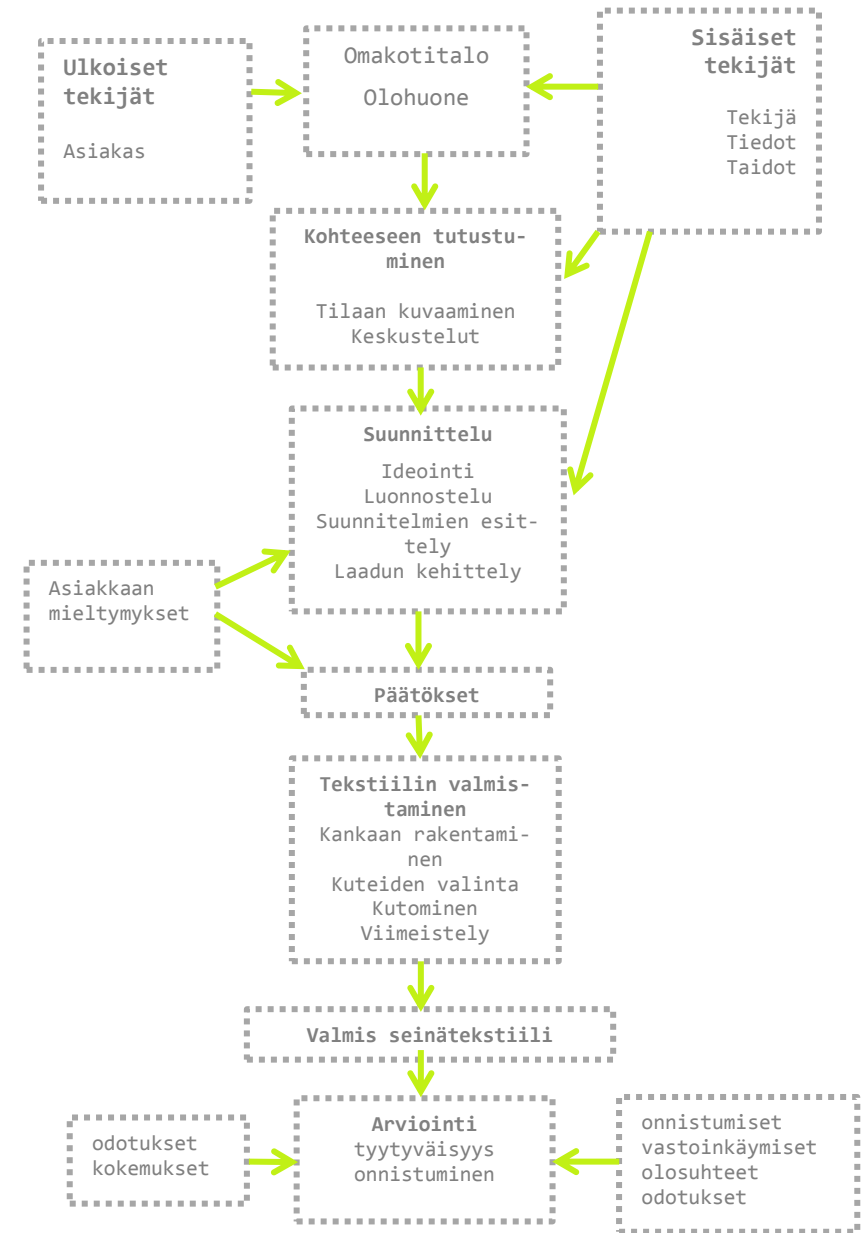
Kuva 5: Riitta-Maija Oksasen Pakkasaamu-ryijy

2.3 Työn menetelmä ja elementit

Opinnäytetyöni strategiana on abduktiivisen päättelyn logiikka, ja työn menetelmänä realistisen evaluaation prosessi (Anttila P. 2007, 88). Kuvan 6 kaaviossa olen esittänyt työni etenemisen ja siihen vaikuttavat tekijät. Kaavion keskiosa kuvaa prosessin vaiheita tilaan tutustumisesta suunnittelun kautta aina loppuarviointiin. Se kertoo, miten minä itse taitoineni vaikutan työssä ja milloin asiakas ottaa osaa työskentelyyn.

Kuva 7: Työn elementit, Heikkinen, R.

Kuva 6: Realistisen evaluaation prosessi, Anttila P. 2007, soveltanut Heikkinen, R.

2.4 Tavoitteet

Päätavoitteena prosessissa on suunnitella ja toteuttaa uniikki taidetekstiili, joka sopii valittuun tilaan ja toimii katseenvangitsijana lisäten sinne viihtyisyyttä. Lisäksi haluan kehittää ammatillista osaamistani ja saada lisää kokemusta ja varmuutta tekemiseeni tulevaisuutta ajatellen. Minulla on haaveena, että saisin joskus työskennellä kutojana omassa yrityksessäni. Olisi hienoa, jos opinnäytetyön aikana minulle rakentuisi tarkempi kuva siitä, millaisia töitä voisin yrittäjänä suunnitella ja valmistaa. Toivon opinnäytetyöprosessin selkeyttävän muotoilijan identiteettiäni ja ammatillisia tavoitteitani.

Yhtenä osana työtä myös autan asiakasta ideoimaan kotiinsa tulevaa muutosta, ja teen heille ehdotuksia siitä, miten he saisivat ”päivitettyä” kotinsa ilmettä. Yhtenä päämääränä on siis suunnitella tilan sisustusta muutenkin, joskaan itse muutosten tekeminen ei kuulu tämän projektin päämääriin. Lopputuloksena siis tulisi olemaan itse suunnittelemani ja kutomani seinätekstiili, johon sekä minä että asiakas voimme olla tyytyväisiä.

3 OMAKOTITALO JA SEN ASUKKAAT

3.1 Omakotitalon olohuone

Asunto, jonka olohuoneeseen seinätekstiili tulee, on vuonna 1990 valmistunut, 110 m²:n omakotitalo. Yksikerroksinen, mustavalkoinen rustiikkatiilitalo sijaitsee Kuhmossa, rauhallisella omakotitaloalueella.

Olohuone on talon muiden huoneiden tavoin valoisa, sillä etelään avautuvasta erkkeri-ikkunasta tulvii valoa sisälle aamusta aina pitkälle iltapäivään. Seinät ovat maalarinvalkoiset, lukuunottamatta yhtä tehosteseinää, jota peittää valkoinen, hopeanhohtoinen tapetti. Lattia on saarnimosaiikkiparkettia, jota päivänvalo on hieman edellisen hionnan jälkeen jo ehtinyt kellastaa, mutta muuten hyvässä kunnossa. Katossa on valkoiseksi kuultolakattu kuusipanelointi.

Kuva 8: Asiakkaan omakotitalo

Kuva 9: Näkymä olohuoneeseen tultaessa

Kuva 10: Tilan istuimet ja tehosteseinä

Tilassa on nähtävissä 1990-luvulle tyypillisiä piirteitä: tummat ikkunanpuitteet, kodevalaisimet katossa (joista osa kiskoilla), oviaukon holvikaari sekä suurimmalta osin puun väriset kalusteet. Osa sisustuksesta on pysyviä rakenteita, osalle taas voi niin halutessaan tehdä muutoksia.

Huoneeseen astuttaessa huomio kiinnittyy ensimmäisenä hallitsevaan massiiviseen ja melko tummaan sohvakalustoon. Tilassa on myös yhden seinustan levyinen kirjahyllyn ja tv-tason yhdistelmä, kukkataso samaa sarjaa, sekä neliön muotoinen, aikaa nähnyt, massiivipuinen sohvapöytä. Huoneen suosikki-istuimena toimii harmaanbeige tv-tuoli raheineen, joka on vastikään uudelleen verhoiltu.

Valaistuksesta vastaavat kattoon kiinnitetyt kuusi kohdevalaisinta, joista osassa on himmentimet. Näillä tilan valaistusta ja tunnelmaa on helppo muunnella tarpeen mukaan. Lisää valoa tuo vielä tv-tuolin luokse sijoitettu, valkoisen ja metallin sävyinen lattiavalaisin.

Tämän tilan suurimmat visuaalisen ilmeen muuttajat ovat tekstiilit. Tällä hetkellä huoneessa on tehostevärinä käytetty vadelmanpunaista, joka toistuu sekä verhoissa että

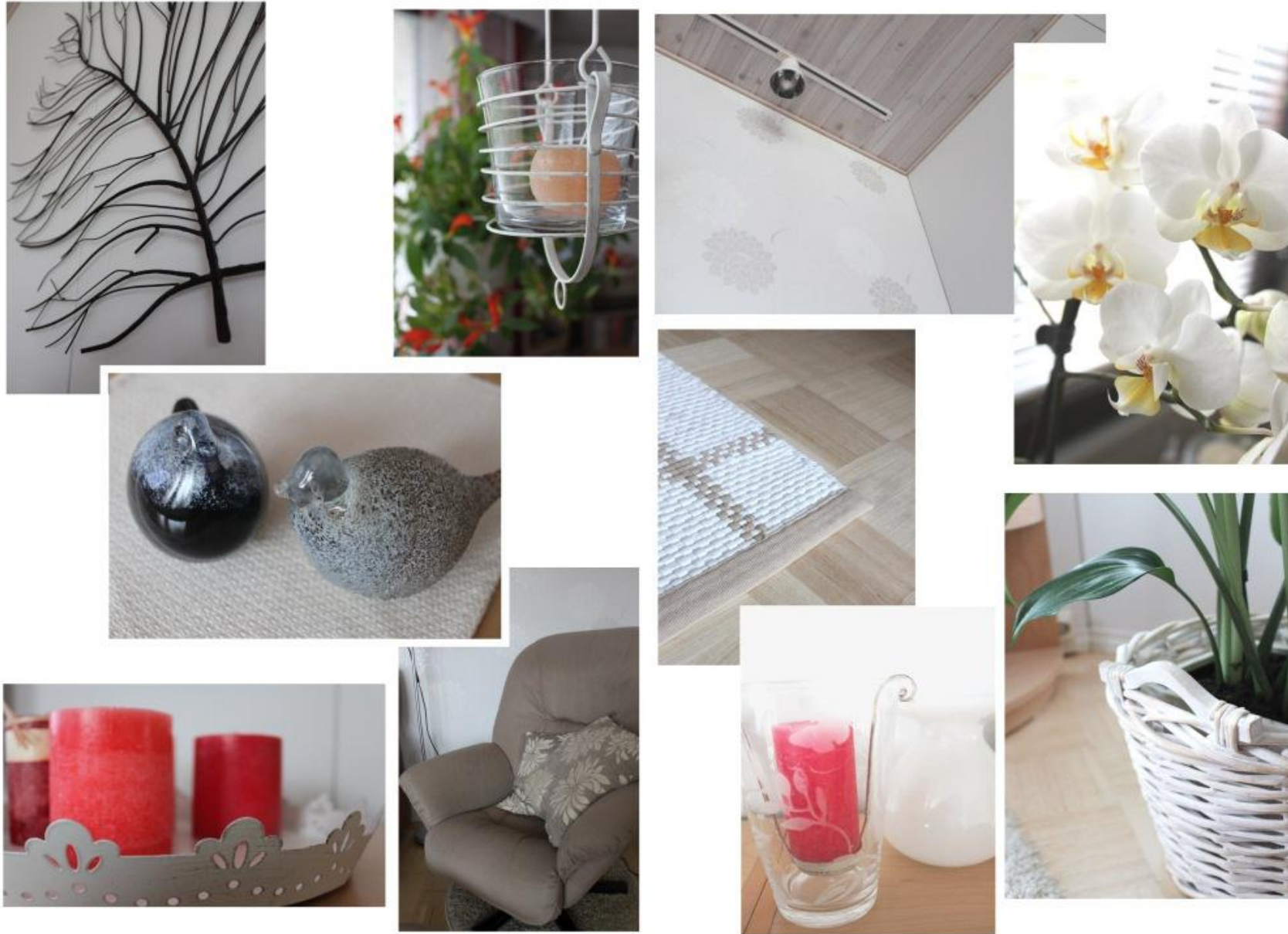
ristetyynyissä. Verhot ovat kevyestä ja läpikuultavasta materiaalista ommellut paneeliverhot - kaksi vadelmanpu-naista ja kaksi valkoista punaisin kukkakuvioin. Lattialta löytyy vaaleita mattoja: suuri vaalea keskusmatto vaaleanruskein raidoin sekä kaksi muuta luonnonvalkoista, pehmeää nukkamattoa.

Kodikkuutta ja vehreyttä tilaan tuovat viherkasvit. Pöydiltä ja hyllyköistä löytyy myös melko paljon koriste-esineitä, maljakoita ja kynttilöitä, jotka antavat oman persoonallisen ilmeensä ja samalla muistuttavat menneistä vuosista. Seinät ovat tällä hetkellä tyhjillään lukuun ottamatta yhtä seinää koristavaa takorautaista lehtiaiheista veistosta.

Kuva 11: Seinä, jolle taidetekstiili ripustetaan

Kokonaisuudessaan olohuone on viihtyisä ja kotoisa, mutta kaipaa hieman yhtenäistämistä ja ilmeen raikastamista. Se on koko muun talon tavoin siisti ja hyvässä kunnossa. Taloa on hoidettu huolella ja rakkaudella, ja elämisen jälkiäkin näkyy tässä yli 20-vuotiaassa talossa vielä suhteellisen vähän.

Kuva 12: Tunnelelmakuvia yksityiskohdista, joista asukkaat nykyisessä tilassa pitävät

3.2 Aukkaat

Taloa asuttaa tätä nykyä keski-ikäinen pariskunta koirineen. Perheen aikuiset lapset ovat jo vuosia sitten muuttaneet omilleen, mutta vierailevat silloin tällöin perheidensä kanssa lapsuudenkodissaan. Talo on nykyisten asukkaidensa rakentama ja palvellut heitä hyvin. Siitä on pidetty hyvää huolta, samoin kuin sitä ympäröivästä pihasta. Pariskunnan molemmat osapuolet viihtyvät mainiosti kotona: emännän intohimona on sisustaminen sekä kukkien ja puutarhan hoito, isännän harrastuksena taas pihan hoito ja erilaiset talonkunnostustyöt.

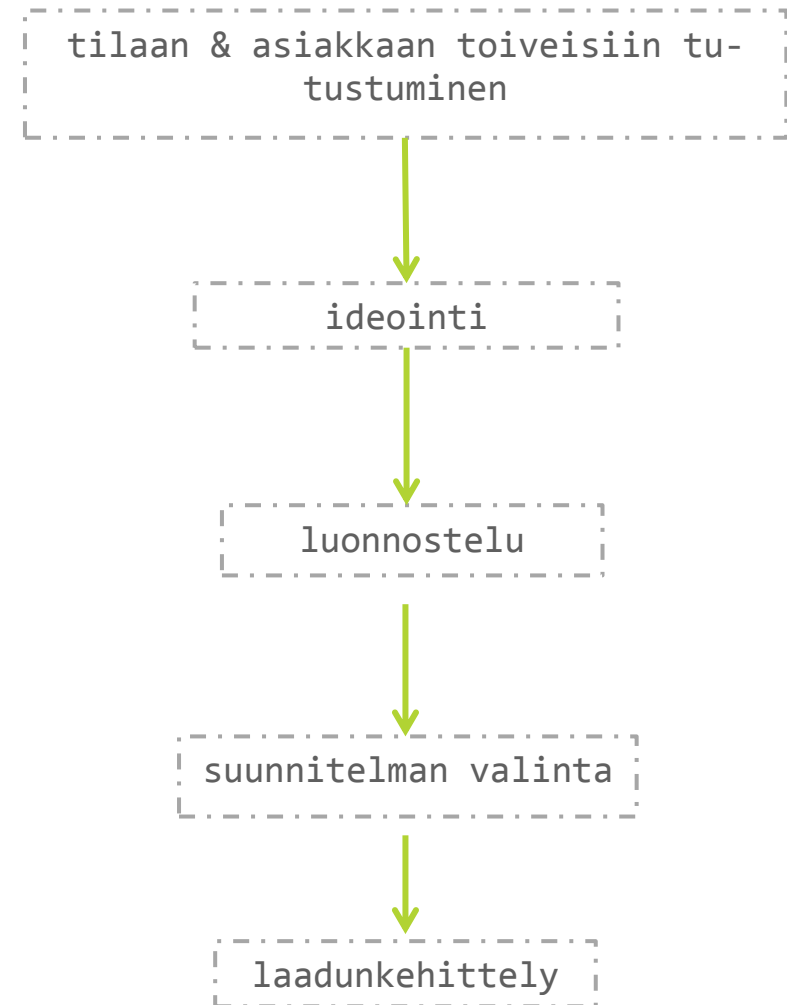
Isäntäväki viihtyy edelleen hyvin kodissaan, mutta he ovat alkaneet huomata siellä täällä tarpeita pienille muutoksille. Muutaman vuoden takaisen remontin jäljiltä kylpyhuone, sauna ja kodinhoitohuone hohtavat uutuuttaan, ja tämän innoittamana olohuone on seuraava suurempi muutoksien kohde.

Reilu vuosi sitten keskustelimme asiakkaan kanssa, että mietin vielä aihetta opinnäytetyölleni. Hän kertoi kaipaavansa muutosta heidän talonsa olohuoneeseen, mutta ei luottanut omiin taitoihinsa muutosten suunnittelussa ja toteutuksessa. Hänellä oli jo pidempään ollut haaveissa suurempi taideteos tai seinävaate olohuoneen katseenvangitsijaksi. Tiesin talon emännän arvostavan käsityötä ja ehdotin hänelle, että voisin opinnäytetyökseni valmistaa heille seinätekstiilin, jonka suunnitteluun he saisivat itse osallistua. Hän innostui ideasta ja sovimme yhteistyöstä. Minulla oli jo pitkään ollut ajatuksissa valmistaa opinnäytetyö kutomalla, ja kysyinkin jo alustavassa keskustelussa, pitäisikö hän kudotusta tekstiilistä. Hänen mielestään kudonta on perinteikäs tekniikka sekä talon tyyliin ja arvolle sopiva valinta.

4 SUUNNITTELU

4.1 Ensimmäinen asiakastapaaminen

Ensimmäisellä tapaamiskerralla oli tavoitteena määritellä asiakkaan tarpeet ja antaa projektille alkusysäys. Keskustelimme asiakkaiden kanssa siitä, millaisia odotuksia heillä oli tekstiilin suhteen, sekä siitä, mitä minä tulisin heille opintojeni puitteissa tarjoamaan. Kerroin heille hieman siitä, mitä kaikkea opinnäytetyön tekemiseen kuuluu, miten projekti ja sen työvaiheet etenevät ja millainen aikataulu projektilla on. Olin laatinut karkean, viikkokohtaisen aikataulun, jonka näytin heille. Asiakkaat olivat hyvin joustavia ja ymmärtäviä, ja lupasivat kaikin tavoin auttaa omalta osaltaan projektia etenemään ja pysymään aikataulussa. He olivat esimerkiksi halukkaita järjestämään aikaa tapaamisille aina tarvittaessa sekä olemaan yhteydessä niin puhelimitse kun sähköpostilla-kin kuvien lähettämisessä tai suunnitelmien tarkennuksessa.

Kuva 13: Suunnitteluprosessin eteneminen

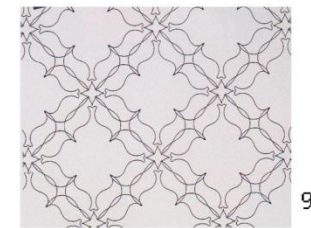
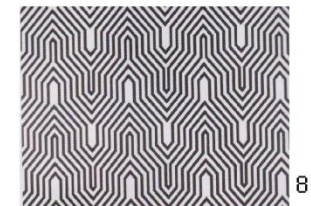
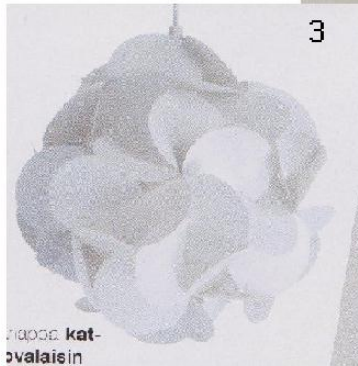
Ennen käyntiäni asiakkaiden luona oli kerännyt sisustuslehdistä kuvia, joiden avulla voisimme kartoittaa heidän ma-
kuaan ja tyyliään. Tiesin jo etukäteen jotakin asiakkaiden mieltymyksistä, sillä olin käynyt heidän kotonaan aiem-
minkin. Siksi minun ei tarvinnut lähteä aivan alusta vaan osasin jo valmiiksi arvoida heidän mieltymyksiään. Sisus-
tuslehtien kuvat tarjosivat meille keinon puhua samoista asioista ja ymmärtää toisiamme. Työskentely oli helppo
aloittaa, sillä asiakkaat saattoivat osoittaa, mistä he kussakin kuvassa pitivät ja mistä eivät. Kirjasin heidän
kommenttinsa ylös, jotta pystyin myöhemmin tekemään yhteenvetoja käydyistä keskusteluista. Mitä pidemmälle kuvien
katselu eteni, sitä luontevammin ja runsassanaisemmin asiakkaatkin innostuivat kertomaan mieltymyksistään. Kuvien
katselun jälkeen oli luontevaa siirtyä keskustelemaan materiaaleista. Kuten olin etukäteen arvellut, ei se enää ol-
lutkaan yhtä helppoa kuin kuvien kohdalla. Vaikka minulla oli joitakin materiaalinäytteitä mukana, eivät pelkät
lankakiehkurat tarjonneet tarpeeksi konkreettista esimerkkiä maallikoille. Kaikki materiaalit rohtimesta fantti-
lankaan saivat asiakkaassa aikaan saman ”ihan kiva”-reaktion. Onneksi materiaalivalinnat eivät vielä olleet ajan-
kohtaisia, eivätkä välttämättä edes se päälliimmäinen asia, johon asiakkaan mielipidettä eniten loppujen lopuksi
kaivataan.

Tilaa mittaillessani ja värimaaailmaa kartoittaessani kyselin asiakkailta, millaista tunnelmaa ja tyyliä he haluai-
sivat tekstiilillä tavoiteltavan. Tahdoin tietää, olisiko heillä mitään yhteistä harrastusta tai kantavaa teemaa,
josta voisin ammentaa suunnitelmiini. Siinä leppoisasti jutustellessamme selvisikin yllättävän paljon asioita, jot-
ka antaisivat suuntaa ideoinnille.

Pois lähtiessäni minulla oli saaliinani hyvä määrä tietoa, jonka avulla päästä eteenpäin: asukkaiden mietteitä, valokuvia, värikartat, mitat, sekä pohjapiirros. Ensimmäinen asiakastapaaminen oli siis ollut tuottoisa, ja minulla oli rentoutunut, motivoitunut ja odottava olo projektin jatkoa ajatellen.

Asiakastapaamisen tulokset

Käytyäni ensimmäisen kerran asiakkaan luona aloin koota saamiani tietoja luodakseni kattavan kokonaiskuvan tilanteesta. Lehtikuvista oli tässä vaiheessa eniten hyötyä. Olin valikoinut kuvia neljästä eri kategoriasta: tunnelma & yleisilme, kuosit & kuviot, pinnat sekä kalusteet & valaisimet. Valitsin kuvia laidasta laitaan, jotta saisin mahdollisimman laajan kuvan siitä, mistä he pitävät ja mistä eivät.

Kuva 14: Esimerkkejä lehtikuvista, joista pidettiin...

...ja ei pidetty

Asiakkaat korostivat, että tunnelman tulisi olla rauhallinen ja kotoisa, luonnonmateriaalit ja -läheisyys saavat näkyä. He haluavat pitää kotinsa yleisilmeen vaaleana, ja piristää sitä pienillä, värikkäillä yksityiskohdilla. Hieman romantiikkaakin saa olla. Emäntä esimerkiksi pitää kovasti sisustusliike Pentikin tuotteista ja sanoo ostavansa sieltä silloin tällöin ruusuisiakin esineitä. Vahvat kontrastit eivät olleet pariskunnan mieleen, kuten esimerkiksi mustavalkoisuus. Kun näytin kuvaa vanhanaikaisista esineistä, sanoivat he pitävänsä niistä, mutta eivät mieltäneet niitä olohuoneeseen. Myös mökkihenkinen sisustuskuva sai huonon vastaanoton, ja emäntä sanoi haluavansa eroon kaikista puupinnoista, varsinkin niistä joilla on tapana kellastua iän myötä.

Kuvioissa ja kuoseissa suosikeiksi nousivat luontoaiheet sekä pehmeät ja kaarevat, jopa hieman kiemuraiset muodot. Tässäkin suosiossa olivat vaaleus, harmonisuus sekä selkeys. Jyrkkää vastustusta kohtasivat graafiset kuosit, kuten myös suuret kuviot. Niin mustavalkoisuus kuin liian voimakkaat väritkin todettiin häiritseviksi. Pinnoista keskusteltaessa esiin nousivat pehmeät ja muhkeat tekstiilit, kuten myös keveys ja kiilto. Kalusteissa ja valaisimissa mieluisia olivat selkeälinjaisuus, käytännöllisyys, mukavuus ja ajattomuus. Viimeisten trendivirtausten mukaiset kalusteet eivät niinkään saaneet kannatusta.

Suunnittelun lähtökohtina voisi siis pitää vaaleutta, kotoisuutta ja selkeyttä. Tunsin, että olimme löytäneet yhteisymmärryksen tulevasta tekstiilistä. He osasivat riittävän selkeästi kertoa minulle, mitä halusivat ja minun taas oli helppo puhua heille.

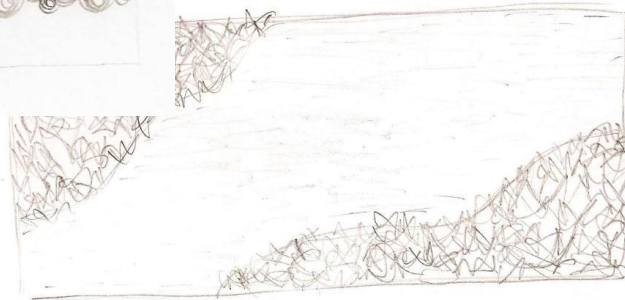
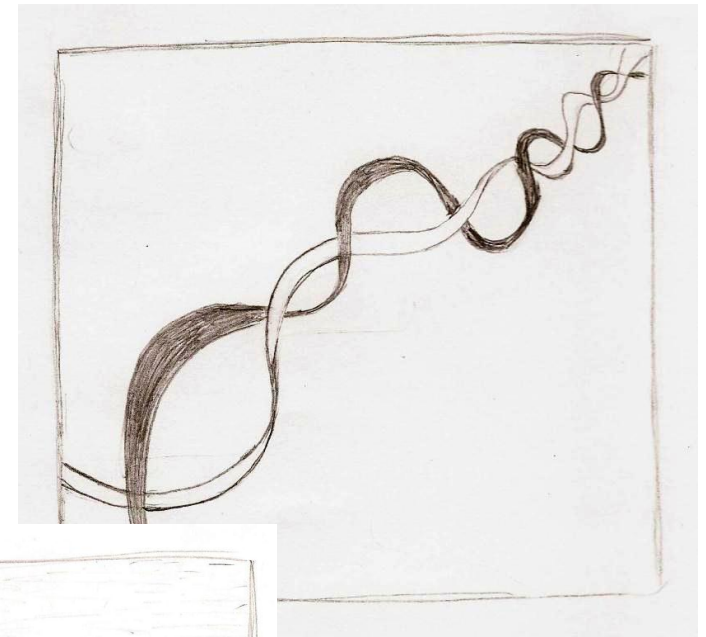
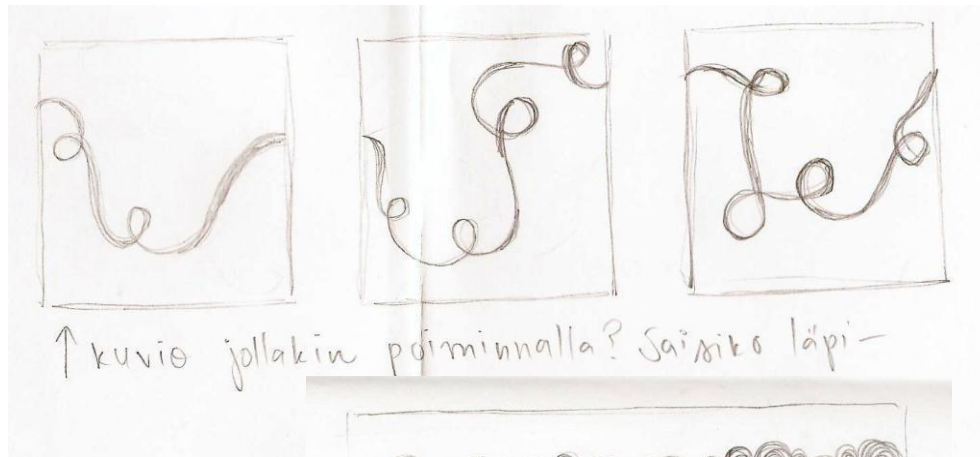
Toiveiden kartoittamisen jälkeen kokosin kartan tilassa esiintyvistä väreistä, skannasin pohjapiirroksen sähköiseen muotoon ja lisäsin siihen kalusteet. Käsittelin ottamani valokuvat sekä lisäsin kansiooni saamani näytteet tehostein tapetista ja nojatuolin verhoilukankaasta. Nyt minulla oli hyvä aineisto alkaa tekemään luonnoksia tulevasta seinätekstiilistä.

4.2 Luonnostelu

Asiakkaiden kanssa käydyt keskustelut ja itse kohdetilan näkeminen luonnossa laittoivat tehokkaasti liikkeelle suunnitteluprosessin. Halusin tuoda tilaan asiakkaidenkin haluamaa pehmeyttä, jota materiaalien lisäksi saataisiin kuviomaailmalla. Suunnittelisin seinätekstiiliin kaarevia kuvioita suoraviivaisten ja kulmikkaiden linjojen sijaan. Itse tekstiilin muodoksi sopi kuitenkin jonkinlainen suorakaide, eikä esimerkiksi ympyrä tai jokin vapaa muoto.

Tilaa tutkittuani päädyin ehdottamaan kolmea eri kokovaihtoehtoa seinätekstiilille. Ensimmäinen vaihtoehto oli vaakasuuntainen suorakaide, mitoiltaan n. 150 x 50cm, toinen vaihtoehto taas iso neliö, n. 120 x 120 cm. Kolmas ehdotus oli kolmiosainen seinätekstiili, joka koostuisi kolmesta, 50 x 50 cm:n neliöstä. Näihin kolmeen kokoon aloin ideoida erilaisia tekstiilejä. Tämä oli yksi koko suunnitteluprosessin tuskallisimpia työvaiheita, sillä piirtäminen tai maalaaminen eivät koskaan ole olleet vahvimpia alueitani. Minulla oli päässäni selkeät kuvat, mitä haluaisin tehdä, ja tein parhaani yrittäessäni saattaa ne paperille. Lopulta sainkin luonnosteltua kymmenkunta tekstiiliä, jotka esittelin ohjaavalle opettajalleni.

Valitsimme luonnoksista kolme mahdollisimman erilaista, yhden jokaiseen kokovaihtoehtoon sopivan, joita veisin pidemmälle. Mietin jo vähän, miten ne voisi toteuttaa kutomalla, ja millaisia niistä tulisi tekstuuriltaan. Teksisin luonnoksista selkeämmät ja konkreettisemmat mallit, jotta asiakkaat saisivat paremman kuvan siitä, mitä heille ehdotan.

Kuva 15: Luonnoksia seinätekstiilistä

↑ *reunoille nukitusta & keskelle
yksinkertainen, sileä sidos
tai
päin vastoin

4.3 Ehdotukset ja luonnoksen valinta

Ensimmäinen ehdotus kulki työnimellä ”Joki”. Siinä aaltoileva kuvio kulki suorakaiteen kulmasta kulmaan. Itse kuvio olisi sileää, yksinkertaista sidosta ja muu alue taas ryijyn tavoin nukitettua. Väreinä käyttäisin erilaisia valkoisen sävyjä sekä piristykseenä pieniä määriä vadelmanpunaista. Tämä tekstiili toisi materiaaleillaan ja kuviomailmallaan tilaan pehmeyttä ja kodikkuutta.

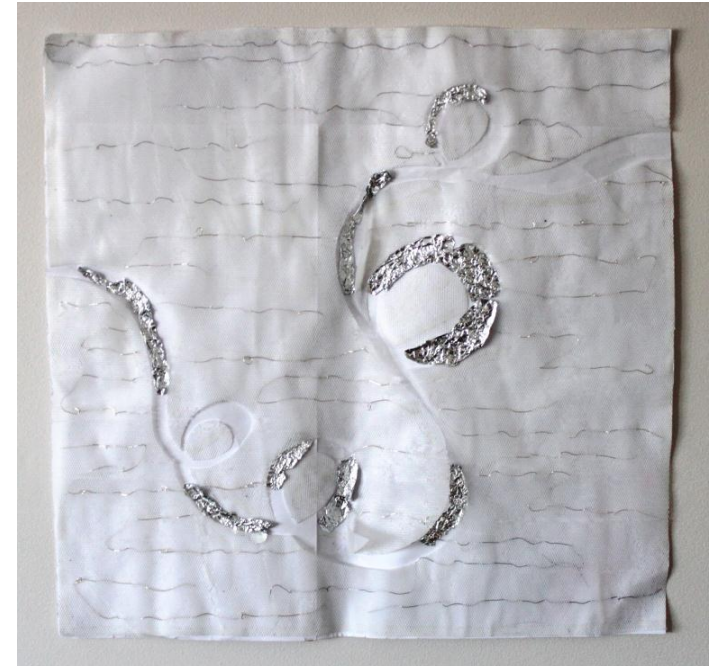
Kuva 16: Luonnos "Joki"

Toinen ehdotus, ”Dyyini”, oli ison neliön muotoinen. Keskiosa on koristeellista sidosta, joka saa pinnan näyttämään eläväiseltä ja lainehtivalta. Siellä täällä on pieniä punaisia kiintopisteitä. Reunoilla on helmipoiminnalla kudo-
tut ”raamit” ryhdittämässä teosta. Vallitsevana värinä on pehmeä valkoinen, jota piristää kirkkaampi valkoinen sekä punaiset pisteet.

Kolmas suunnitelma, ”Polku”, tarjosi asiakkaille heidän toivomaansa kiiltoa ja keveyttä. Se koostui kolmesta neli-
önmuotoisesta tekstiilistä, jotka ripustettaisiin seinälle rinnakkain. Tekstiilit olisivat ohutta, läpikuultavaa
sidosta, jonka läpi kulkisi kiemuraiset kuviot pitsipoimintana. Yhtenä materiaalina olisi metallilanka tuomassa
kiiltoa ja ryhtiä. Värimaailma oli tässäkin suunnitelmassa vaalea.

Kuva 18: Luonnos ”Dyyini”

Kuva 17: Luonnos yhdestä Polku-tekstiilin osas-
ta

Vein luonnokset ja niistä tehdyt konkreettisemmat mallit asiakkaan nähtäviksi. Teippasin seinään kokovaihtoehtoja tekstiileistä, jotta saisimme paremman käsityksen mittakaavasta. Ensin asiakkaat ihastuivat kolmiosaiseen Polku-tekstiiliin, ja pitkään se tuntui-kin olevan jo heidän valintansa.

Dyyniä he eivät tunteneet omakseen, vaikka sitä kauniiksi sanoivatkin. Sitten kun aloimme tarkastella lähemmin Joki-suunnitelmaa, alkoi pariskunta pitää myös siitä. He pitivät aaltoilevasta kuviosta sekä pehmeästä ilmeestä, mutta eivät ihastuneet tekstiilin pitkänomaiseen muotoon. Ehdotin, että muotoa voisi muuttaa neliömäisempään suuntaan, ja kokeilimme seinään, minkä kokoisen tekstiilistä voisi tehdä. Asiakkaat eivät oikein osanneet päättää, kumman suunnitelman he valitsisivat. Polussa kiehto kiiltävyys ja kolmiosaisuus, Joki taas hurmasti pehmeydellään ja runsaudellaan. Lupasin asukkaille pari päivää aikaa miettiä päätöstään, ja kerroin tekeväni heille esityskuvat, joissa molemmat tekstiilit olisivat seinällä. He innostuivat ideasta ja uskoivat sen helpottavan päätöksentekoa.

Lähetin esityskuvat sähköpostilla seuraavana päivänä ja pitkän pohdinnan jälkeen asiakkaat päättivät, että heidän seinäänsä tulisi koristamaan Joki.

Kuva 19: Esityskuva Joki-tekstiilistä

Kuva 20: Esityskuva Polku-tekstiilistä

4.4 Laadun kehittely

Kuva 21: Nukkakokeilu

Kun luonnos oli valittu, oli aika pohtia materiaalivalintoja. Aloitin nukkakokeiluilla. Työtä helpotti se, että pystyin tekemään kokeiluja koulun kutomon yhteisloimiin. Asiakas toivoi, että olisi mahdollisimman kaukana perinteisistä villaryijyistä, ja että siinä yhdistyisi tietynlainen kiilto sekä rosoisuus. Päätin kokeilla materiaaleiksi erilaisia kangasräsyjä, josko ne revittyinä toisivat kaivattua rosoisuutta. Laadun kehittelyssä käytin monenlaisia eri kankaita, kuten puuvillaista lakanakangasta, organzaa sekä tylliä. Sekaan lisäsin pellavalankoja ja paperinarua. Materiaalien sekoitus lyötyikin yllättävän helposti: nukkaan tulisi valkoista tylliä, taftia ja paperinarua sekä luonnonvalkoista juuttia tuomaan sävyä ja eloisuutta.

Kun nukkamateriaalit oli päätetty, oli selvää, että loimen tulisi olla kestävä lankaa, jotta tekstiilistä tulisi jämäkkä, eivätkä loimilangat katkeilisi nukkasolmujen takia. Yhdessätuumin ohjaavan opettajan kanssa päädyimme kalalankaloimeen, jota voisi tarpeen tullen loimimaalata punaisen värin tuomiseksi teokseen.

Sidosta pohdiskellessani hain ideoita ja tukea Kankaankutojan si-

dosoppi -kirjasta (Harjumäki, U. 1985.), jota olen käyttänyt apunani kudonnassa läpi opintojeni. Päätin, että si-dokseksi tulisi loimivaltainen ponsi, jotta punaiseksi maalatut loimilangat toisivat väriä kankaaseen.

Olin tyytyväinen päästessäni luomaan lointa, sillä työ tuntui etenevän suurin harppauksin pitkällisen suunnittelu-työn jälkeen. Tein loimesta paljon pidemmän kuin itse työ vaati, koska tekisin loimen alkuun kokeiluja pohjakuteen valintaa varten. Itse loimen rakentaminen sujui nopeasti, sillä työskentelin ripeästi, jotta pääsisin sitä kuto-maan. Olin jäänyt jälkeen alkuperäisestä aikataulusta, ja vaikkei minulla vielä ollutkaan varsinaisesti kiire, ha-lusin tehdä pitkää päivää päästäkseni takaisin aikatauluun.

Kun loimi oli rakennettuna puissa, pääsin viimein testaamaan pohjakuteen materiaaleja. Kokeilin pu-naista niin loimeen kuin kuteeseenkin, etsin sopi-vaa sävyä ja vertailin, mitkä materiaalit sopivat yhteen ja mitkä eivät. Käytin paljolti samoja ma-teriaaleja kuin nukkakokeiluissakin, lisänä metal-lilankaa sekä eripaksuisia puuvillalankoja ja -naruja. Monessakin kohtaa ongelmana oli, että näytteet vaikuttivat jotenkin tunkkaisilta, sillä moniakaan langoista ei ollut saatavilla valkaistu-na, ja luonnonvalkoinen näytti auttamattomasti kellertävältä.

Kuva 22: Laadun kehittelyssä käyttämiäni materiaaleja

Kun otin näytteet irti kangaspuista, en ollut täysin tyytyväinen yhteenkään niistä. Pohdiskeltuani asiaa tulin siihen lopputulokseen, ettei punainen oikein sopinut kokonaisuuteen. Kokeilut näyttivät muutenkin paremmilta nurjalta puolen, joten päätimme kokeilla, miltä näyttäisi, jos vaihtaisimme sidoksen loimivaltaisesta kudevaltaiseen.

Kuva 23: Näytteitä pohjakuteen laadunkehittelystä

Kun näytin näytteitä asiakkaille, olivat hekin sitä mieltä, ettei punaista tarvittu. Päätimme sen sijaan lisätä metallilangan määrää, niin että se sävyttäisi pohjakangasta kauniisti. Talon emäntä ihastui nähdessään tekemäni näytteet tulevasta nukituksesta, ja sanoi niiden täsmäävän hänen mielikuviansa kanssa. Nyt minulla oli siis selvät sävelet miten edetä: materiaalit, mitat ja sidokset tiedossa, niin että saatoin ryhtyä kutomaan. Seinätekstiilistä tulisi kalakankaloimeen kudottu, osin nukitettu, pohjakuteena valkoinen tafti sekä hopeoitu metallilanka.

5 KUTOMINEN JA VIIMESTELY

Kuva 24: Työ valmistumassa

Lankatilauksen viivytettyä aikatauluani muutamalla päivällä pääsin viimein aloittamaan kutomisen. Olin etukäteen pelännyt, että nukittaminen tekniikkana olisi työläs, mutta kun työ pääsi alkuun ja asennoiduin tekemään pitkää päivää, edistyi urakka yllättävänkin joutuisasti. Pitkin matkaa tuli toki pieniä yllätyksiä ja vastoinkäymisiä, mutta ei onneksi mitään, mistä ei olisi kekseliäisyydellä ja opiskelutoverien avulla päästy yli.

Nukkarivi toisensa jälkeen ilmestyi tuntien työn tuloksena. Jouduin leikkaamaan ja repimään räsyä sekä tyllistä että taftista, ja siihen kuluikin yllättävän paljon työtunteja, samoin kuin lopullisten nukkien leikkaamiseen. Yltä päältä langanpätkissä ja niskatjumissa oli kuitenkin mukava lähteä hyvillä mielin kotiin kudonnantäyteisten päivien jälkeen, kun tiesi saaneensa paljon aikaan.

Lopulta vaivannäkö palkittiin, kun pääsin irroittamaan työn puista. Joka kerta työtä irrottaessa on

vatsanpohjassa pieni kutina, kun tietää pian näkevänsä kättensä töiden tuloksen. Kangas muuttuu niin paljon, kun se pääsee vetäytymään muotoonsa ja näyttää todelliset mittasuhteensa. Jännitin, olenko mittaillut oikein ja näyttääkö kuvion muoto luonnolliselta, siinä vaiheessa kun ei enää paljoa ole asialle tehtävissä.

Ilokseni huomasin, että tähänastisista kudontatöistäni tämän lopputulos vastasi suunnitelmia paremmin kuin koskaan ennen. Aivan täydellisen tyytyväinen en voinut tulokseen olla ennen työn viimeistelyä. Solmin langat alku- ja loppupäästä, ettei työ pääsisi purkautumaan, ja ompelin molemiin päihin käänteet ripustusrautoja varten. Leikkelin ylimääräiset langanpätkät ja tasoittelin nukkaa tarpeen mukaan.

Kuva 25: Valmiiksi leikattuja nukkia

Kuva 26: Nukan solmiminen

6 SEINÄTEKSTIILI JA PROSESSIN ARVIOINTI

Sen jälkeen, kun ohjaavat opettajat olivat nähneet ja hyväksyneet valmiin seinätekstiilini, pääsin viemään asiakkaille heidän tilaamansa tuotteen. Yhteistyössä talon isännän kanssa ripustimme tekstiilin seinälle, sille varatulle paikalle.

Asiakkaat olivat vähintäänkin tyytyväisiä. Yhdessätuumin totesimme, että oli oikea ratkaisu jättää punainen väri kokonaan pois, sillä nyt lopputulos oli harmoninen ja raikas, ja kestää paremmin aikaa. Lisäksi se sointui värimaailmaltaan kauniisti tehosteseinän tapettiin, molempien toistaessa valkoisen ja hopean sävyjä. Minulla oli ollut pelko, että tekstiili näyttäisi värittömältä valkoista seinää vasten, mutta onnekseni huomasin, ettei näin ollut. Valo ja varjot toivat esiin kauniit valkoisen sävyt, tarkastelipa työtä sitten luonnonvalossa tai kohdevalon alla.

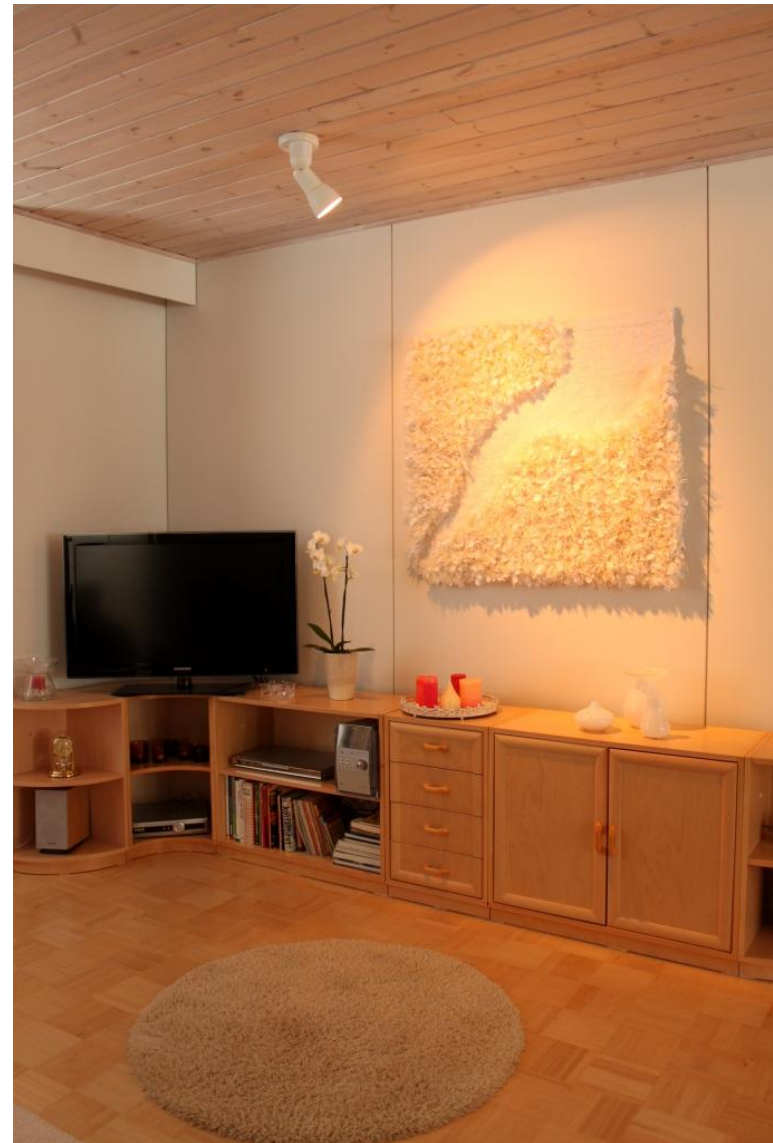
Kuva 27: Lähikuva teoksesta

Asukkaat tuntuivat saavan seinätekstiilistä uutta intoa olohuoneensa muutokseen, ja alkoivat jo suunnitella uusia hankintoja. Nyt huoneessa on kiintopiste, joka tuskin jää vierailtakaan huomaamatta. Tekstiili on kuitenkin tyylliltään ja väritykseltään tarpeeksi neutraali, ettei se rajaa tai määrää tulevia hankintoja, vaan sopii yhteen monenlaisten kalusteiden kanssa.

Siinä istuskellessamme ja ihaillessamme alkoi minusta tuntua, ettei työnimi Joki enää sopinut valmiin työn nimeksi. Kun keväinen auringonvalo osui seinätekstiiliin, sai se metallilangan ja taftin kimmeltämään kauniisti. Nukkapeite näytti hieman samalta, kuin jäätynyt ruohikko syksyn ensimmäisinä pakkasaamuina. Siksi päätinkin vaihtaa opinnäytetyöni nimeksi Kuura. Seinätekstiili oli nyt valmis ja se sai jäädä koristamaan uuden kotinsa seinää kiitollisten omistajiensa iloksi.

Kuva 29: Seinätekstiili paikallaan

Kuva 28: Seinätekstiili kohdevalon alla

Ideoita tilan muutokseen

Asukkaat halusivat olohuoneeseensa muutosta, ja pyysivät minulta vinkkejä, mitä heidän kannattaisi tehdä. Paljon en sisustuksen suunnitteluun ehtinyt prosessin aikana perehtyä, sillä pääosassa kuitenkin oli taidetekstiili. Kerroin, että mielestäni suuremmalle remontille ei ole tarvetta, sillä pinnat lattiasta kattoon ovat hyvässä kunnossa. Yksi suuresti tilan ilmeeseen vaikuttava asia ovat kuitenkin tummat ikkunanpuitteet. Jo maalaamalla ne vaaleiksi saisi nykyaikaistettua tilaa. Lisäksi puunväriset kalusteet sekä tummanruskea sohvakalusto eivät sovi muuhun sisustukseen parhaalla mahdollisella tavalla. Asiakas sanoi tiedostavansa tämän itsekin ja kertoi uusien sohvien olevan ensimmäisinä hankintalistalla. Olohuoneen väritys on pintojen osalta selkeän rauhallinen ja mielestäni onnistunut. Kun pysyvät elementit ovat neutraaleja, on tekstiileillä ja sisustusesineillä helppoa muuttaa värimaailmaa ja tunnelmaa. Tekstiilit ovatkin tilassa laadukkaita ja hyväkuntoisia, eikä esimerkiksi mattoja ole tarvetta vaihtaa. Huoneessa näkyy asukkaidensa persoonallisuus kuten pitääkin. Mielestäni paljoa ei tilalle tarvitse tehdä, vaan avainasemassa ovat kalusteet. Tein kuvankäsittelyohjelmalla asiakkaille esityskuvan siitä, millainen tilan yleisilme voisi olla, jos ikkunanpuitteet maalattaisiin uudelleen, tilaan tuotaisiin riippuva valaisin ja sohva sekä sohvapöytä vaihdettaisiin. Asiakas innostui kuvan nähdessään, sillä hän ei ollut osannut kuvitella lopputulosta mielessään.

Kuva 30: Esitys kuva tilan uudesta ilmeestä

7 POHDINTA

Kokonaisuudessaan opinnäytetyöprosessi on ollut mielenkiintoinen. Vaikka samankaltaisia projekteja on jo aikaisemmissakin opintokokonaisuuksissa tehty, opin tässä silti paljon uutta ja haastetta riitti. Aiheen valinnassa onnistuin hyvin, sillä mielenkiintoa riitti alusta loppuun, eikä todellista turhautumista tullut missään vaiheessa. Toki välillä tuli väsymyksen ja epätoivon tunteita, mutta pienellä itsensä motivoinnilla niistä pääsi yli - varsinkin kun muisti, että on tekemässä tilaustyötä, jolla on aikataulu.

Yksi omista tavoitteistani oli päästä eroon lukoista ja väkinäisyydestä suunnittelussa. Se on aina ollut minulle vaikeaa, mutta luulen, että tätä työtä tehdessäni se helpottui edes vähän. Hyväksyin sen, etteivät piirtäminen ja maalaaminen kuulu vahvuuksiini, enkä sitä kautta enää pyrkinytkään täydellisyyteen. Tästä lähtien teen ensimmäiset luonnokset ainoastaan itseäni varten, enkä huolehdi niiden näyttämisestä muille. En mieti liikaa, ovatko ne tarpeeksi esittäviä, tarpeeksi ymmärrettäviä tai tarpeeksi pitkälle vietyjä. Ehkä tulevaisuudessa suunnittelutyö on rennompaa ja vastentahtoisuus karisee matkan varrella.

Mielenkiinto kudontaa kohtaan kasvoi yhä edelleen projektin myötä. Olen entistä varmempi, että se on minun tekniikkani, ja haluan jatkaa sen parissa. Osa sen viehätystä lienee siinä, ettei koskaan voi olla ennalta varma lopputuloksesta. Aina jotain kutoessaan mieleen putkahtelee uusia ideoita siitä, mitä haluaisi seuraavaksi kokeilla.

Tottakai jälkeinpäin ajatellen löytyy asioita, joita tekisin toisin ja oikaistavia mutkia, mutta asiat on vain aina tehtävä senhetkisen tietonsa mukaan. Yksi suurimmista vastoinkäymisistä lienee jälleen kerran ollut aikataulussa pysyminen, eikä kiireeltä välttytty tässäkään projektissa. Sain kuitenkin kirittyä loppua kohti ja kaiken valmiiksi ajallaan.

Jos alkaisin työn alusta, varaisin enemmän aikaa laadunkehittelylle ja työn valmistamiselle. Kokeilisin useampia eri sidoksia, sillä luulen että pomsin tilalle olisi voinut löytyä jokin sopivampikin vaihtoehto. Voi olla, että loimimateriaalissakin on pohtimisen aihetta, vaikka se ei häiritsevästi kuteen seasta näykään. Tällä kertaa pitkällisen suunnittelun jälkeen tuli hieman kiire päästä valmistamaan työtä, enkä ehtinyt enää tehdä suuria muutoksia. En ole varsinaisesti pettynyt valintoihini, mutta lopputulos ei mielestäni ole onnistunein mahdollinen.

Toivoin alussa, että tämä projekti vahvistaisi omaa tyyliäni ja ilmettäni muotoilijana. Mielestäni työstä tulikin asiakkaiden toiveiden mukainen, ja samalla sain jätettyä seinätekstiiliin oman leimani ja voin seisoa täysin sen takana. Siispä päätavoite saavutettiin, kun sekä minä että asiakas olemme molemmat tyytyväisiä työn etenemiseen ja lopputulokseen. Opinnäytetyö antoi minulle kokemusta ja varmuutta asiakaslähtöistä työskentelyä ajatellen, ja nyt uskallan tarttua samankaltaiseen toimeksiantoon uudelleenkin. Valmiin työn äärellä voin todeta, että vaikka opinnäytetyöprosessi oli pitkä, stressaava ja melko työläs, oli se mukavampi kuin ennalta odotin. Tällaiseen isompaan projektiin voi tyytyväisenä päättää nelivuotiset opinnot.

8 KUVALUETTELO

Kuva 1: Kevät-seinätekstiili. 2010. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 2: Asukastuvalle tekemämme seinätekstiilisarja ja pöytäliinat. 2011. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 3: Tilan verhot ja koristetyyny. 2011. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 4: Eva Mannerheim-Sparren Huntu-ryijy vuodelta 1906. http://sky.workspace2.smilehouse.com/PublishedService?file=page&pageID=9&itemcode=0_9. Viitattu 5.3.2012.

Kuva 5: Riitta-Maija Oksasen Pakkasaamu-ryijy. <http://kauppa.vuorelma.net/PublishedService?file=&pageID=3&action=view&groupID=1254&OpenGroups=1249>. Viitattu 5.3.2012.

Kuva 6: Realistisen evaluaation prosessi, Anttila P. 2007, soveltanut Heikkinen, R. Tekijän omat arkistot.

Kuva 7: Työn elementit, Heikkinen, R. Tekijän omat arkistot.

Kuva 8: Asiakkaan omakotitalo. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 9: Näkymä olohuoneeseen tultaessa. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 10: Tilan istuimet ja tehosteseinä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 11: Seinä, jolle taidetekstiili ripustetaan. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 12: Tunnelelmakuvia yksityiskohdista, joista asukkaat nykyisessä tilassa pitävät. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 13: Suunnitteluprosessin eteneminen. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 14: Esimerkkejä lehtikuvista, joista pidettiin... ..ja ei pidetty. Kollaasi. Koonnut Riikka Heikkinen 28.12.2011

1. Tyynyt. Mainoskuva. *Avotakka* 1/2011. 10.
2. Kukkavati. Mainoskuva. *Deko* 5/2011. 3.
3. Valaisin. Hanna Toivanen. *Deko* 9/2009. 51.
4. Olohuone. Suvi Laine. *Deko* 7 /2010. 97.

5. Kattaus. Martti Järvi. *Talo & koti* 3 /2011. 77.
6. Sisustuskuva. René Granström. *Deko* 3/2010. 69.
7. Tilkkutäkki. Jorma Marstio & Kristiina Kurronen. *Deko* 1 /2010. 51.
8. Kuosi. Henna Mäkiäho. *Deko* 9/2009. 34.
9. Kuosi2. Henna Mäkiäho. *Deko* 9/2009.34.

Kuva 15: Luonnoksia seinätekstiilistä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 16: Luonnos "Joki". 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 17: Luonnos yhdestä Polku-tekstiilin osasta. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 18: Luonnos "Dyyni". 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 19: Esityskuva Joki-tekstiilistä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 20: Esityskuva Polku-tekstiilistä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 21: Nukkakokeilu. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 22: Laadun kehittämissä käyttämiäni materiaaleja. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 23: Näytteitä pohjakuteen laadunkehittelystä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 24: Työ valmistumassa. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 25: Valmiiksi leikattuja nukkia. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 26: Nukan solmiminen. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 27: Lähikuva teoksesta. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 28: Seinätekstiili kohdevalon alla. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 29: Seinätekstiili paikallaan. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

Kuva 30: Esitys kuva tilan uudesta ilmeestä. 2012. Riikka Heikkinen. Tekijän omat arkistot.

9 LÄHTEET

Anttila, P. 2007. Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö. Artefakta 19. Hamina: Akatiimi.

Harjumäki, U. 1985. Kankaankutojan sidosoppi. Otava. Helsinki.

10 AINEISTOT

Willman, L. ja Forss M. 1996. Kudontakirja. Gummerus. Jyväskylä.

Ignell, T. 2008. Kudo kaunista kotiin. Kustannus-Mäkelä. Karkkila.

